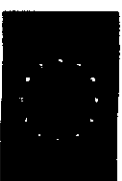

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej

w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa

w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2011

Raport z monitoringu realizacji projektu „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych”

Przygotował: **mgr Paweł Pudetko**

Specjalista ds. organizacji
i ewaluacji szkoleń

Zaakceptowała: **mgr inż. Magdalena Zinzczuk**

Kierownik projektu

Wrocław, kwiecień 2011 r.

Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty

Działanie 3.4. Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie
Poddziałanie 3.4.3 Upowszechnienie uczenia się przez całe życie – projekty konkursowe

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
ROZDZIAŁ I Opis potrzeby realizacji projektu	4
ROZDZIAŁ II Charakterystyka systemu monitoringu realizacji projektu	6
ROZDZIAŁ III Zakres metodyczny projektu	8
ROZDZIAŁ IV Monitoring realizacji projektu	11
4.1 Pierwsze badanie ankietowe	11
WNIOSKI KOŃCOWE	19
SPIS RYSUNKÓW	21
SPIS WYKRESÓW	21

WSTĘP

Prezentowany dokument jest Raportem cząstkowym i wchodzi w skład programu ewaluacji projektu „**DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych**” realizowanego w ramach Poddziałania 3.4.3 Upowszechnienie uczenia się przez całe życie – projekty konkursowe Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2011.

W niniejszym raporcie cząstkowym została dokonana analiza informacji uzyskanych podczas przeprowadzonego badania ankietowego wśród uczestników. W pierwszym rozdziale autor raportu dokonał identyfikacji potrzeby realizacji ww. projektu. Następnie został opisany system monitoringu oraz zakres metodyczny projektu. W rozdziale czwartym zaprezentowane zostały wyniki udzielanych odpowiedzi przez respondentów, którzy wzięli udział w pierwszym badaniu ankietowym przeprowadzonym na przełomie marca i kwietnia 2011 r.

Realizacja projektu rozpoczęła się od listopada 2010 r. przez Agencję Rozwoju Aglomerację Wrocławską SA (ARAW). ARAW jest spółką akcyjną z większościowym udziałem Gminy Wrocław. Powstała w 2005 r. w wyniku porozumienia pomiędzy ośmioma aglomeracji. W chwili obecnej akcjonariuszami jest dwadzieścia osiem gmin. Agencja bierze udział w ożywianiu rozwoju ekonomicznego regionu poprzez wspieranie bezpośrednich inwestycji w aglomeracji, stymulowanie procesów innowacji i dyfuzji wiedzy oraz zachęca przedsiębiorców do inwestowania w nowe technologie i naukę.

Projekt zasięgiem obejmuje województwo dolnośląskie. Wsparciem w ramach projektu docelowo ma zostać objętych 54 nauczycieli przedmiotów zawodowych z branży mechanicznej, elektrycznej, elektronicznej i mechatronicznej do 31 grudnia 2012 r. W okresie marzec 2011 r. – styczeń 2012 r. programem doskonalenia zawodowego zostało objętych 36 nauczycieli. Program doskonalenia zawodowego składa się z 80 godzin kursu doskonalącego i 80 godzin praktyk zawodowych odbywających się w rzeczywistym środowisku pracy w firmach. Na zakończenie programu każdy z uczestników bierze udział w jednym z trzech dodatkowych modułów szkoleniowych: *Trening antystresowy, Stereotypy i uprzedzenia – przyczyny i znaczenie dyskryminacji, Techniki medycyny – narzędzie służące rozwiązywaniu konfliktów szkolnych bez przemocy.*

W okresie marzec – maj 2011 r. będzie odbywał się 40 godzinny kurs doskonalący na Politechnice Wrocławskiej, dla 2 grup mechanicznych

w laboratoriach Instytutu Technologii Maszyn i Automatykacji na Wydziale Mechanicznym, dla 2 grup mechatronicznych, elektronicznych i elektronicznych w laboratoriach Instytutu Informatyki, Automatyki i Robotyki na Wydziale Elektroniki. Druga część kursu będzie odbywała się w okresie październik – grudzień 2011 r.

Pierwszy etap monitoringu i ewaluacji projektu został dokonany na przełomie marca i kwietnia 2011 r. za pomocą skonstruowanej przez specjalistę ds. organizacji i ewaluacji szkoleń ankiety monitorującej. Badanie ankietowe zostało przeprowadzone na pierwszych zajęciach. Uzupełnieniem badania ankietowego stanowią inne narzędzia badawcze typu: wywiady z uczestnikami, obserwacje, wywiady z prowadzącymi zajęcia.

Jakość wykonywanych zadań jest zgodna z harmonogramem i budżetem szczegółowym ww. projektu. Realizacja zadań zarówno pod względem organizacyjnym, dydaktycznym, jak i finansowym nie budzi zastrzeżeń.

W wyniku realizacji pierwszego etapu projektu i jego monitorowania zostały sformułowane wnioski, które autor zaprezentował w części końcowej raportu. Zaplanowane działania i zadania związane z rekrutacją i organizacją zajęć wprowadzających zostały przeprowadzone zgodnie z harmonogramem i budżetem szczegółowym. Najskuteczniejszą formą przekazu informacji o realizacji projektu według respondentów okazały się pisma promocyjne – informacyjne wysłane do dyrekcji szkół oraz spotkania z kadrami zarządzającą projektem. Zaproponowany program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli wpisuje się w potrzeby zawodowe respondentów.

ROZDZIAŁ I Opis potrzeby realizacji projektu

Szybki rozwój gospodarki, zwłaszcza sektora przemysłu i usług, wymaga dostosowania umiejętności pracowników do wymogów gospodarki opartej na wiedzy poprzez stały i nowoczesny rozwój systemu kształcenia zawodowego. Posiadana przez szkoły zawodowe baza kształcenia praktycznego jest niedostosowana do kształcenia w zakresie wysokiego poziomu technologii.

Z analizy danych uzyskanych od pracodawców na potrzeby własne Agencji Rozwoju Aglomeracji Wroclawskiej S.A. wynika, że obecny system kształcenia zawodowego w obszarach mechaniki, mechatroniki, elektroniki i elektryki nie jest dostosowany do potrzeb rynku pracy. Wynika to w dużej mierze z powodu niedostatecznego wyposażenia szkół zawodowych w stanowiska dydaktyczne umożliwiające kształtowanie umiejętności w zakresie technologii zaawansowanych. W związku z tym nauczyciele przedmiotów zawodowych nie mają możliwości ciągłego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie nowoczesnych technologii. Szkoła nawet dobrze wyposażona w maszyny, urządzenia i narzędzia nie jest w stanie zapewnić kształcenia praktycznego na takim poziomie technologicznym, jaki funkcjonuje w nowoczesnych firmach. Często barierą w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli przedmiotów jest brak dostępu do nowoczesnych technologii w zakresie mechaniki, mechatroniki i elektroniki w nowoczesnych firmach.

Taki stan przekłada się bezpośrednio na braki praktycznych umiejętności postugiwania się nowoczesnymi technikami i technologiami absolwentów szkół zawodowych, generuje wysokie koszty operacyjne po stronie pracodawców i może prowadzić do wzrostu bezrobocia w kategorii wiekowej do 25 roku życia. Silna koncentracja prestiżowych firm zagranicznych na Dolnym Śląsku definiuje następujące słabe strony i zagrożenia: przestarzała baza i niska elastyczność szkolnictwa zawodowego, słabo rozwinięta oferta kształcenia ustawicznego, niedostosowanie profili i kierunków kształcenia do specyfikacji rynku pracy, co wpływa częściowo na emigrację zarobkową młodych ludzi.

Im bardziej wykształcona kadra dydaktyczna tym większa pewność, że nauczyciele będą przekazywać bieżącą wiedzę z zakresu nowoczesnych technologii uczniom szkół zawodowych.

Odpowiedzią na tak zdefiniowane problemy jest realizacja niniejszego projektu.

Odpowiednio przygotowany program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli w ramach projektu: 80 godzin kursu doskonalącego odbywającego się w laboratoriach branżowych Politechniki Wrocławskiej, 80 godzinne praktyki zawodowe w firmach, przyczynią się do podniesienia poziomu kwalifikacji zawodowych wśród nauczycieli uczących przedmiotów zawodowych w następujących branżach: mechaniki, mechatroniki, elektryki i elektroniki.

Zmiana kwalifikacji w ramach danego zawodu umożliwi nauczanie innych przedmiotów zawodowych. Duży nacisk zostanie położony na zastosowanie techniki komputerowej w mechanice i mechatronice, tj. sterowanie procesami technologicznymi za pomocą techniki komputerowej oraz zastosowania nowoczesnych rozwiązań konstrukcyjnych i technologicznych w branży elektrycznej i elektronicznej.

Wybór grupy docelowej jest uwarunkowany bezsporną potrzebą kształcenia nowoczesnych kadr zakładów pracy w odpowiedzi na zdefiniowane zapotrzebowanie pracodawców (do 2012 roku zapotrzebowanie pracowników w omawianych branżach wynosi ok. 5 000 osób, dane ARAW) oraz szybkim rozwojem województwa dolnośląskiego w wyniku koncentracji nowoczesnych inwestycji i przedsiębiorstw zagranicznych.

ROZDZIAŁ II Charakterystyka systemu monitoringu realizacji projektu

System monitoringu projektu „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych” na potrzeby projektu obejmuje określenie kilku istotnych elementów takich jak: cel monitoringu, zakres realizacji badań, podmiot realizacyjny, metodyka i techniki badań, efekty opisowo-identyfikacyjne, poznancze i implementacyjne w postaci raportu końcowego, skutki dla projektu oraz zasoby realizacyjne. Podstawowymi zasadami, na których opiera się system monitoringu projektu są: kompleksowość analiz, precyzyjna i rozwinięta metodyka badawcza, jednoznaczność wniosków, anonimowość, a przede wszystkim kultura i szacunek w trakcie realizacji badań.

Metodyka badań oraz ich techniki zawierają następujące metody i techniki badawcze: badania ankietowe realizowane wśród uczestników projektu, wywiady, obserwację, analizowanie na bieżąco informacji dochodzących od uczestników, osób prowadzących zajęcia, personelu opiekującego się w firmach podczas praktyk zawodowych, do kadry zarządzającej projektem, analiza dokumentów.

Zastosowanie różnych metod i technik badawczych w projekcie ma przede wszystkim na celu: wzajemnie weryfikować dane; zbierać jak najpełniejsze informacje; oraz wykorzystywać zalety stosowanych metod i niwelować ich wady.

Informacje uzyskane za pomocą różnych metod badawczych służą do zapoznania się z opinią różnych grup respondentów, w przypadku projektu „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowego” poznanie zdania na temat kierowanego wsparcia przez grupę nauczycieli uczestniczących w ww. projekcie.

Monitoring projektu składa się, podobnie jak inne przedsięwzięcia badawcze, z kilku zasadniczych etapów:

1. Identyfikacja problemu;
2. Przygotowanie zasad prowadzenia monitoringu;
3. Przygotowanie badań monitorujących;
4. Realizacja badań monitorujących;
5. Opracowanie wyników badań;
6. Przygotowanie raportu.

Informacje pochodzące monitoringu i ewaluacja pozwolą:

- zorientować się czy wszystkie zadania odbywają się zgodnie z harmonogramem i budżetem szczegółowym projektu;
- zareagować na pojawiające się problemy, sugestie;
- opracować działania zapobiegawcze;
- dostrzec, jakie zmiany zachodzą w środowisku uczestników projektu;
- usprawnić określone obszary programu doskonalenia zawodowego;
- usprawnić zarządzanie projektem;
- opracowywać plany działań korygujących.

Gromadzone informacje podczas procesu monitoringu powodują sprawniejsze zarządzanie projektem, a tym samym szybkie reagowanie w momencie pojawienia się sytuacji problemowych. Ponadto stanowią cenne źródło informacji na temat zaproponowanej formy wsparcia, w tym przypadku programu doskonalenia zawodowego dla nauczycieli. Pozyskane w ten sposób dane przyczyniają się również do powstawania w przyszłości projektów, które są bardziej doprecyzowane, a tym samym pozwalają ominąć błędy i wypracować rozwiązania bardziej skuteczniejsze.

ROZDZIAŁ III Zakres metodyczny projektu

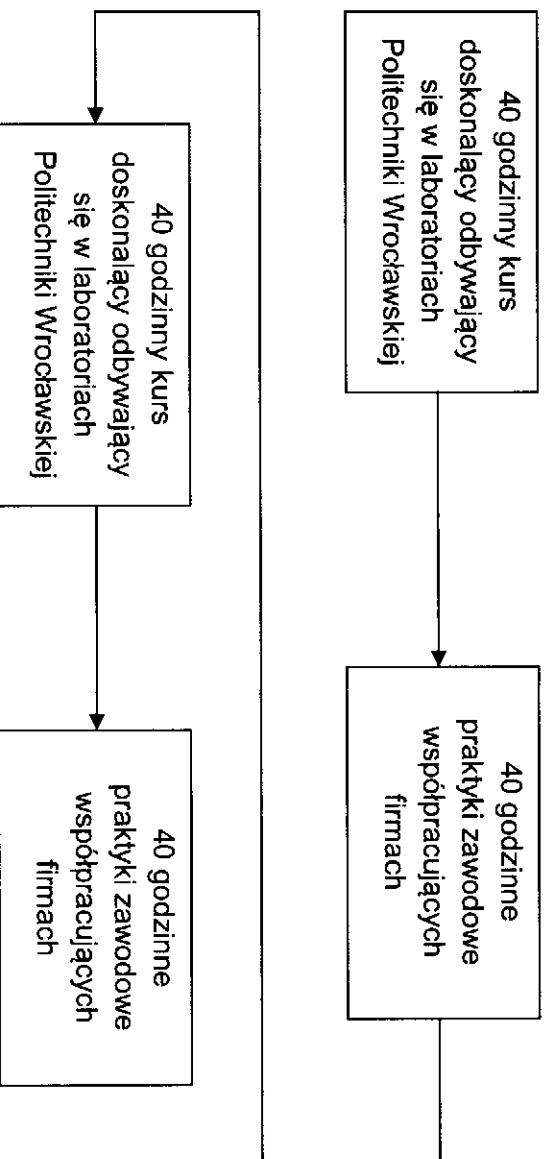
Wsparciem w ramach projektu „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych” docelowo do końca grudnia 2012 r. zostanie objętych 54 nauczycieli przedmiotów zawodowych z branży mechanicznej, mechatronicznej, elektrycznej i elektronicznej z dolnośląskich szkół zawodowych. W pierwszej turze projektu, która trwa od marca 2011 r. do stycznia 2012 r. zostało objętych wsparciem 36 nauczycieli. Uczestnicy zostali podzieleni zgodnie z harmonogramem na 4 grupy 9-ciosobowe, tj. 2 grupy mechaniczne i 2 grupy mechatroniczne, elektryczne i elektroniczne.

Program doskonalenia zawodowego rozpoczął się od kursów doskonalących na Politechnice Wrocławskiej, odpowiednio:

- dla grup mechanicznych – Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji na Wydziale Mechanicznym;
- dla grup mechatronicznych, elektronicznych i elektrycznych – Instytut Informatyki, Automatyki i Robotyki na Wydziale Elektroniki.

Program doskonalenia zawodowego został zaprezentowany na rysunku 1.

Rysunek 1 Program doskonalenia zawodowego w ramach projektu „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych”

Źródło: Opracowanie własne ARAW

Pierwsze 40 godzin kursów doskonalących dla nauczycieli odbędzie się w okresie od marca do maja 2011 r. podczas zjazdów weekendowych. Następnie po ustaleniach z nauczycielami i ich dyrektorami zostanie przeprowadzona 40 godzinna praktyka zawodowa na terenie firm. W harmonogramie projektu zaplanowano albo w czerwcu albo na przełomie sierpnia i września 2011 r. Od października do grudnia 2011 r. odbędzie się ponownie 40 godzinne kursy doskonalące. Dla 1 grupy mechanicznej i 1 grupy mechatronicznej, elektrycznej i elektronicznej 40 godzinna praktyka zawodowa odbędzie się zgodnie z harmonogramem w miesiącu grudniu 2011 r. Dla pozostałych grup uczestników 40 godzinna praktyka zostanie przeprowadzona w miesiącu styczniu 2012 r.

Każdy uczestnik otrzyma pendrive, który umożliwi nagrywanie materiałów z kursów doskonalących, a także specjalistyczną branżową literaturę. Ponadto uczestnikom będą zwracane koszty dojazdu i zapewniane noclegi podczas zjazdów.

Na końcu programu doskonalenia zawodowego zostaną przeprowadzone 3 dodatkowe moduły szkoleń miękkich, które umożliwią nauczycielom podwyższenie umiejętności zawodowych wykorzystywanych w pracy z uczniami. Dodatkowo tylko dla Kobiet zostanie przeprowadzone szkolenie *Autoprezentacja*. Uczestnicy będą mogli wybrać 1 moduł, w którym będą chcieli uczestniczyć. Proponowane tematy modułów: *Trening antystresowy, Stereotypy i uprzedzenia – przyczyny i znaczenie dyskryminacji, Techniki medycynej – narzędzie służące rozwiązywaniu konfliktów szkolnych bez przemocy*.

Zgodnie z założeniami projektu spośród 54 uczestników minimum 50% grupy docelowej będą stanowili nauczyciele osiągnący wiek powyżej 45 lat. W pierwszej kolejności również były rekrutowane Kobiety i osoby znajdujące się w gorszej pozycji zawodowej, w tym osoby powyżej 45 roku życia.

Celem projektu jest podniesienie jakości kształcenia zawodowego w wybranych branżach: mechanicznej, mechatronicznej, elektrycznej i elektronicznej, kluczowych z uwagi na rozwój gospodarczy kraju, w tym województwa dolnośląskiego do 31 grudnia 2012 r. Cel główny będzie realizowany poprzez cele szczegółowe:

- dostosowanie kwalifikacji 54 nauczycieli przedmiotów zawodowych w branży mechanicznej, mechatronicznej, elektrycznej i elektrycznej do wymogów związanych z gospodarką opartą na wiedzy (m.in. układy elektryczne, sterowania stosowane w elektroenergetyce, sterowniki PLC, układy mechatroniczne i elektroniczne, oprogramowanie obrabiarek sterowanych CNC, projektowanie części maszyn z wykorzystaniem oprogramowania typu CAM.
- uczestnictwo 54 nauczycieli przedmiotów zawodowych w praktykach zawodowych w wybranych przedsiębiorstwach na Dolnym Śląsku.

- transfer nowoczesnej wiedzy praktycznej z firm do edukacji zawodowej poprzez udział 54 nauczycieli.
- modernizacja treści kształcenia zawodowego w wyniku nabycia nowoczesnej wiedzy technicznej przez 54 nauczycieli.
- doskonalenie praktycznych kompetencji przez 54 nauczycieli w zakresie nauki zawodu.
- uświadomienie mechanizmów i różnych form dyskryminacji, identyfikacji zachowań dyskryminowanych Kobiet i Mężczyzn wśród 54 nauczycieli.
- próba przełamania istniejącego stereotypu podziału na zawody typowo „męskie” i „kobiece” wśród 54 nauczycieli.

Opiekę merytoryczną realizacji programu doskonalenia zawodowego w ramach projektu „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych” sprawuje Koordynator Merytoryczny. Za organizację kursów doskonalących, praktyk zawodowych i ich ewaluację odpowiada Specjalista ds. organizacji i ewaluacji szkoleń przy współpracy z Kierownikiem projektu. W okresach prowadzenia rekrutacji uczestników zatrudniana będzie osoba na stanowisku Specjalisty ds. rekrutacji.

ROZDZIAŁ IV Monitoring realizacji projektu

Monitoring realizacji projektu „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI

– program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych” prowadzony jest na bieżąco przez Specjalistę ds. organizacji i ewaluacji szkoleń i Kierownika projektu. Podstawowymi narzędziami monitorującymi używanymi przez kadrę zarządzającą projektem są: wywiady z uczestnikami, obserwacje, rozmowy z prowadzącymi zajęcia, analiza dokumentów.

Z uwagi na fakt, iż raport cząstkowy powstał zgodnie z harmonogramem projektu w kwietniu 2011 r., tj. na początku realizacji 40 godzinnego pierwszego cyklu kursów doskonalących, informacje zamieszczone w nim pochodzą z przeprowadzonego pierwszego badania ankietowego. Na podstawie tych informacji zostaną zamieszczone w tym rozdziale wnioski i rekomendacje.

4.1 Pierwsze badanie ankietowe

Pierwsze badanie ankietowe monitorujące realizację projektu zostało przeprowadzone na przełomie marca i kwietnia 2011 r. Celem badania była diagnoza potrzeb uczestników projektu. W badaniu udział wzięło 33 nauczycieli. Ewaluacja ta stanowi jeden z pierwszych etapów procesu ewaluacyjnego, który przewidziany jest w harmonogramie realizacji projektu.

Ankieta składała się z 4 pytań:

1. Z jakiego źródła dowiedział/a się Pan/Pani o realizowanym ww. projekcie przez Agencję Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej SA?

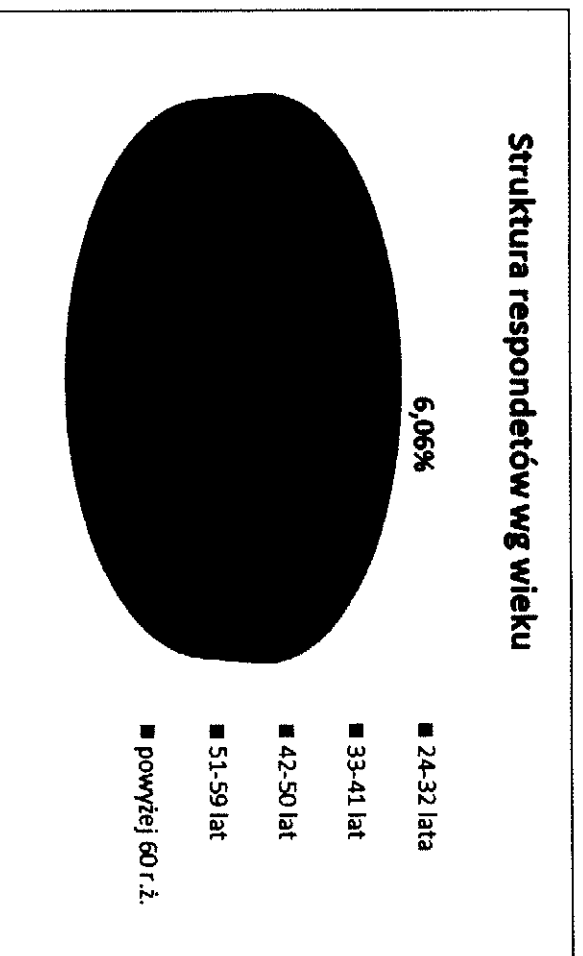
- a. bezpośrednio od pracowników ww. projektu podczas spotkań promocyjnych;
- b. dyrekcji szkoły;
- c. Internet;
- d. koledzy;
- e. inne (jakie?).....

2. Dlaczego zdecydował/a się Pan/Pani wziąć udział w szkoleniu?

- a. chęć poznania nowoczesnych technologii;

-
- b. chęć nawiązania nowych znajomości i kontaktów;
  - c. w celu miłego spędzenia czasu;
  - d. udział w praktykach zawodowych w wybranych firmach posiadających nowoczesne technologie;
  - e. podniesienia kwalifikacji zawodowych;
  - f. inne (jakie?).....
3. W jakich obszarach Pan/Pani oczekuje podwyższenia kwalifikacji zawodowych?
    - a. budowy nowoczesnych maszyn, sterowników;
    - b. obecnie stosowanych w firmach trendy w oprogramowaniach sterowników CNC oraz maszyn CNC;
    - c. nowoczesne metody i techniki w elektryce;
    - d. innowacyjne rozwiązania w dziedzinie mechatroniki;
    - e. poznanie funkcjonowania programu Autodesk Inventor;
    - f. inne (jakie?).....
4. Czego Pan/Pani oczekuje po udziale w projekcie?
    - a. podniesienie poziomu znajomości języka angielskiego;
    - b. podniesienie kwalifikacji zawodowych w interesujących mnie dziedzinach;
    - c. określeniu niszy w swoich kwalifikacjach zawodowych;
    - d. poznanie nowoczesnych technologii;
    - e. poznanie rozwiązań produkcyjnych w nowoczesnych firmach;
    - f. inne (jakie?).....

W badaniu ankietowym wzięło udział 33 nauczycieli, w tym 7 Kobiet. Analizując strukturę wieku respondentów widać, iż dominują osoby powyżej 45 roku życia. Wykres 1 przedstawia strukturę wiekową badanych osób.

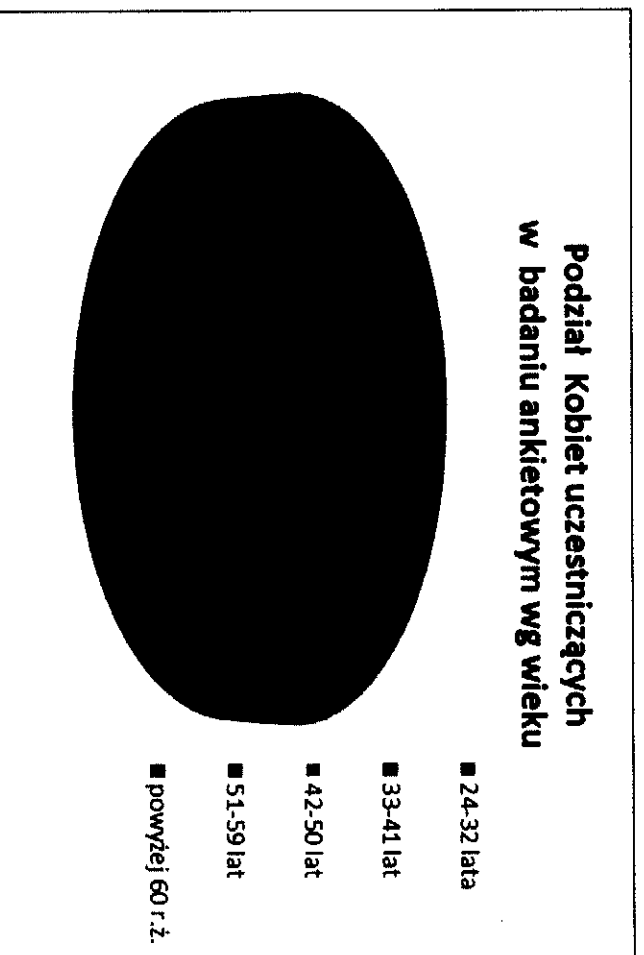

Wykres 1 **Struktura respondentów wg wieku**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych z przeprowadzonego badania ankietowego w okresie marzec – kwiecień 2011 r.

Wyniki badania pokazują, iż najliczniejszą grupę stanowią osoby między 42 a 50 rokiem życia (ok. 36%). Drugą istotnie liczną grupą są uczestnicy znajdujący się w przedziale wiekowym 51 – 59 lat (ok. 27%), następnie powyżej 60 roku życia (ok. 21%). Najmniejszą grupę stanowią nauczyciele mieszcący się w przedziale wiekowym między 24 – 32 lata (6%). Informacje uzyskane dzięki badaniu pokrywają się z danymi uzyskanymi przez ARAW od Kuratorium Oświaty we Wrocławiu w momencie przygotowywania wniosku o dofinansowanie ww. projektu, iż nauczyciele przedmiotów zawodowych znajdujący się w przedziale wiekowym 51 – 59 lat stanowią ok. 50% ogółu zatrudnionych nauczycieli zawodowych.

Na wykresie 2 został zaprezentowany podział Kobiet biorących udział w programie doskonalenia zawodowego według wieku.

Wykres 2 Podział Kobiet uczestniczących w badaniu ankietowym wg wieku

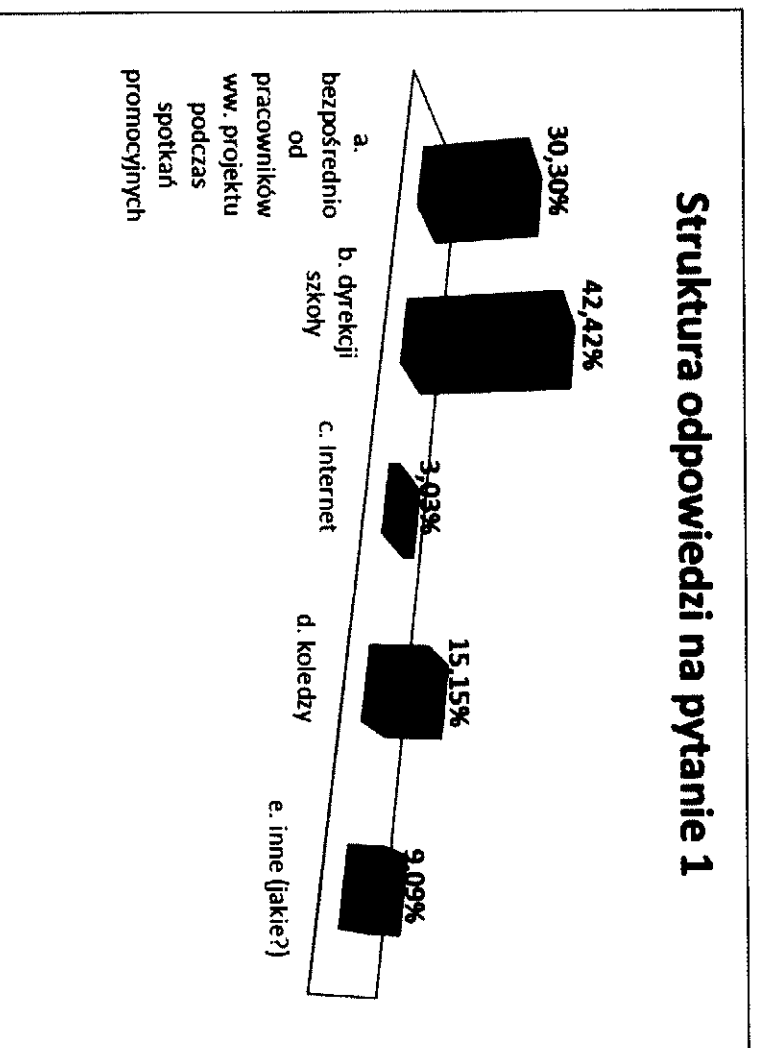
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych z przeprowadzonego badania ankietowego w okresie marzec – kwiecień 2011 r.

Spośród Kobiet uczestniczących w pierwszej turze realizacji programu doskonalenia zawodowego najliczniejszą grupę stanowią nauczycielki będące w przedziale wiekowym 42 – 50 lat (ok. 71%). Następnie po 14% stanowią respondenci znajdujące w dwóch grupach wiekowych: 33 – 41 lat i 51 – 59 lat. Dane uzyskane dzięki badaniu pokrywają się z analizą sytuacji Kobiet – nauczycielek przedmiotów zawodowych dokonaną we wniosku o dofinansowanie ww. projektu. Zatem jednoznacznie można stwierdzić, iż Kobiety w obszarze edukacji zawodowej stanowią grupę niedoreprezentowaną. Uzasadnionym zatem jest fakt organizacji dodatkowego modułu szkoleniowego Autoprezentacja przeznaczzonego wyłącznie dla uczestniczek projektu. Szkolenie będzie organizowane na koniec programu doskonalenia zawodowego. Celem szkolenia będzie próba wyrównania umiejętności miękkich przez Kobiety w celu poprawy pozycji na rynku pracy.

W przypadku Mężczyzn najliczniejszą grupę stanowią respondenci znajdujący się między 51 a 59 rokiem życia (ok. 31%). Następnie Mężczyźni biorący udział w badaniu, mieszczą się w następujących przedziałach wiekowych: 42 – 50 lat i powyżej 60 roku życia (równo po ok. 27%); 24 – 32 lata i 33 – 41 lat (równo po ok. 8%).

Wyniki przeprowadzonego pierwszego badania ankietowego pokazują, iż jedno z ważniejszych kryteriów rekrutacyjnych na dany moment zostało spełnione, tzn. minimum połowę uczestników stanowią osoby powyżej 45 roku życia.

Na kolejnym wykresie zaprezentowana została struktura odpowiedzi na pytanie 1, tzn. z jakiego źródła uczestnicy dowiedzieli się o realizowanym projekcie „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych”.

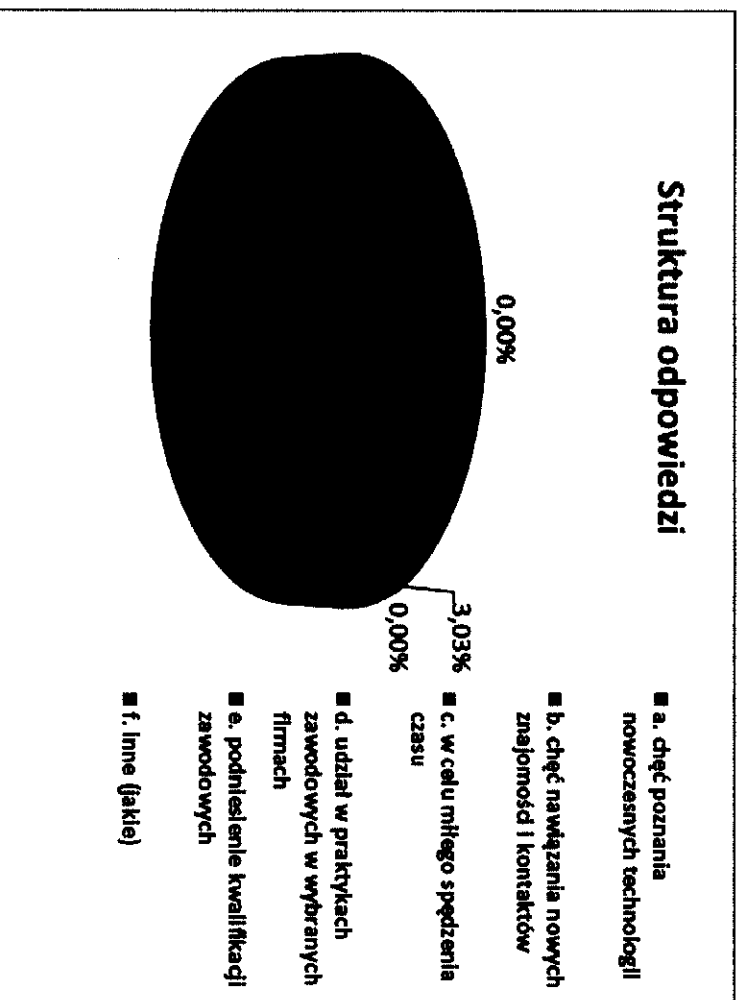
Wykres 3 **Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie 1**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych z przeprowadzonego badania ankietowego w okresie marzec – kwiecień 2011 r.

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego pokazują, iż nauczyciele dowiedzieli się o realizacji projektu „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych” od dyrektorów szkół, w których uczą (odpowiedziało tak aż 42% ankietowanych). W tej części należy uzupełnić, iż dyrektorzy o realizowanym projekcie dowiedzieli się z pism wysłanych przez biuro projektu. Pisma zostały również wysłane do Starostów Powiatowych, którzy nadzorują szkoły ponadgimnazjalne. Następnie 30% respondentów uzyskało informacje o programie doskonalenia zawodowego od pracowników projektu podczas spotkań promocyjnych, które odbywały się w szkołach zawodowych na terenie województwa dolnośląskiego. Niektórzy uczestnicy do wzięcia udziału w projekcie zostali namówieni przez swoich kolegów (15%). Dzięki ogłoszeniu rekrutacyjnemu zamieszczonemu w Gazecie Wyborczej o ww. projekcie dowiedziało się 9% badanych.

Badanie wskazuje również powody, dla których nauczyciele zdecydowali się wziąć udział w projekcie. Struktura odpowiedzi na pytanie 2 została zobrażowana na wykresie 4.

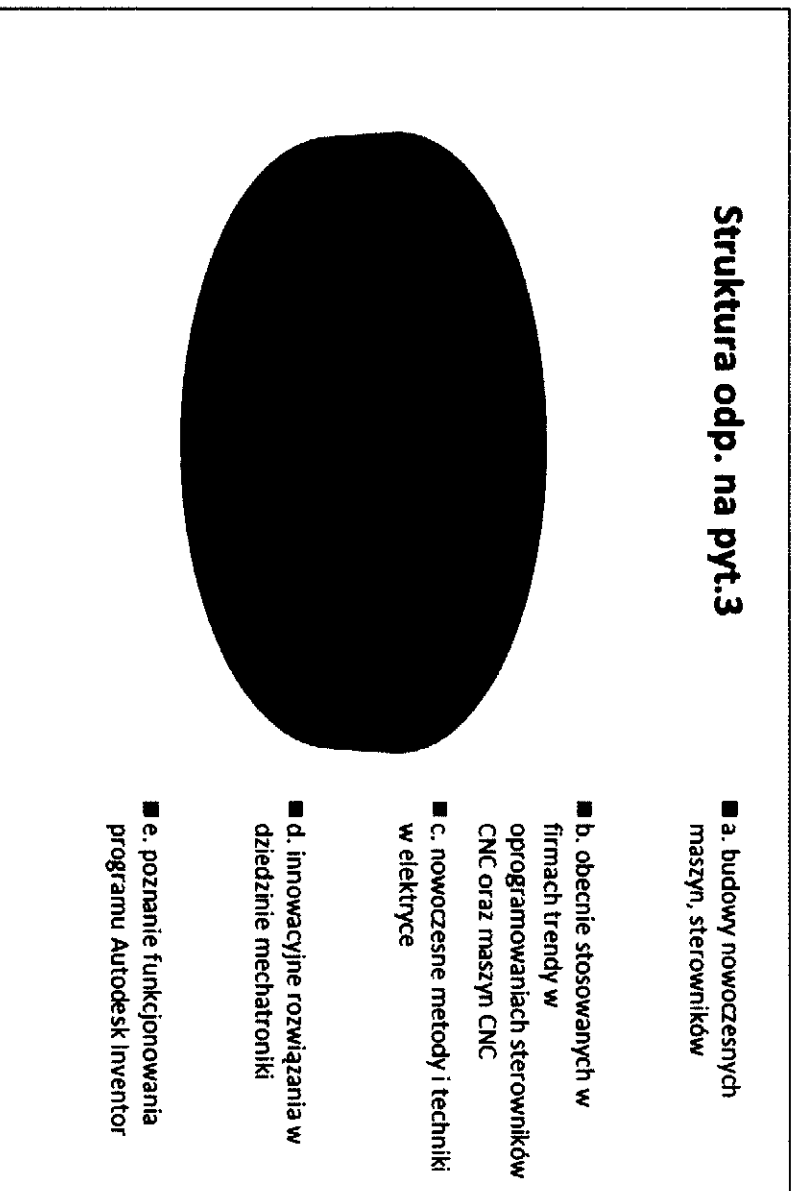

Wykres 4 **Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie 2**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych z przeprowadzonego badania ankietowego w okresie marzec – kwiecień 2011 r.

Większość respondentów, bo aż ok. 61% jako powód zdecydowania się na udział w projekcie podaje udział w praktykach zawodowych na terenie współpracujących firm posiadających nowoczesne technologie. Kolejnym powodem podawanym przez 27% badanych jest podniesienie kwalifikacji zawodowych, a także chęć poznania nowoczesnych technologii (21%).

Odpowiedzi na pytanie 3 obrazują obszary, w których ankietowani oczekują podwyższenia kwalifikacji zawodowych. Prezentacja graficzna została dokonana na wykresie 5.

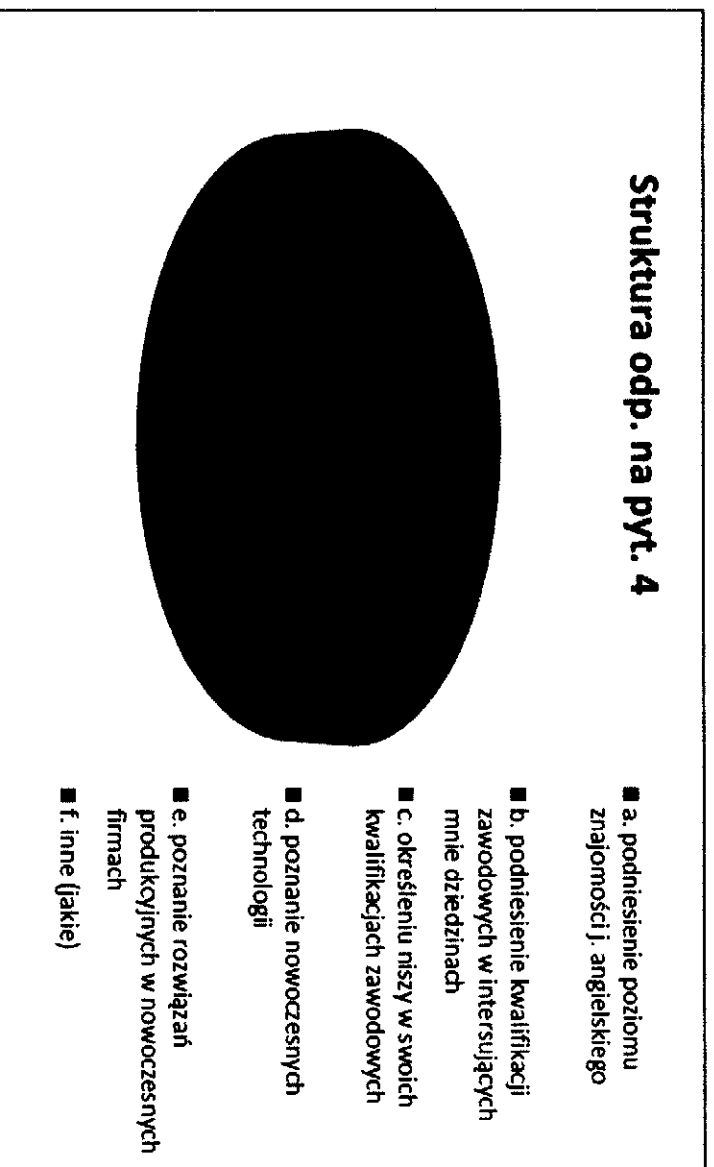
Wykres 5 **Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie 3**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych z przeprowadzonego badania ankietowego w okresie marzec – kwiecień 2011 r.

Informacje uzyskane dzięki badaniu pokazują, iż 33% badanych nauczycieli oczekuje podwyższenia kwalifikacji w obszarze obecnie stosowanych w firmach trendy w oprogramowaniach sterowników CNC oraz maszyn CNC. W celu uzupełnienia należy zaznaczyć, iż obecnie na rynku poszukiwani są specjaliści posiadający umiejętności zawodowe w zakresie oprogramowania CNC, dlatego też tworzone są klasy o profilu mechanicznym i mechatronicznym. Potwierdza to 30% badanych, którzy oczekują zdobycia wiedzy z zakresu innowacyjnych rozwiązań

w dziedzinie mechatroniki. Grupa 24% ankietowanych oczekuje doskonalenia w zakresie nowoczesnych metod i technik w elektryce.

Dzięki pytaniu 4 widać oczekiwania nauczycieli po udziale w projekcie. Wyniki zostały zaprezentowane na wykresie 6.

Wykres 6 Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie 4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych z przeprowadzonego badania ankietowego w okresie marzec – kwiecień 2011 r.

Na wykresie 6 można zauważyć, iż ok. 58% respondentów po udziale w projekcie „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych” oczekuje poznania rozwiązań produkcyjnych w nowoczesnych firmach. Zatem brak systematycznego kontaktu z nową technologią przez nauczycieli ma odzwierciedlenie w odpowiedzi na to pytanie. Poznanie nowoczesnych technologii – tak odpowiedziało 21% badanych to kolejny powód wzięcia udziału w programie doskonalenia zawodowego.

WNIOSKI KOŃCOWE

Monitoring realizacji działań w ramach projektu „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych” jest prowadzony systematycznie. Na przełomie miesięcy marca i kwietnia 2011 r. zostało przeprowadzone badanie ewaluacyjne wśród uczestników. W badaniu udział wzięło 33 nauczycieli przedmiotów zawodowych uczących w następujących branżach: mechanicznej, mechatronicznej, elektrycznej i elektronicznej, w tym 7 Kobiet. Informacje uzyskane podczas badania ankiетowego i od uczestników projektu umożliwiły sformułowanie kilku następujących wniosków.

1. Badanie ankiетowe zostało przeprowadzone zgodnie z harmonogramem projektu.
2. Działania promocyjne – informacyjne projektu zostały przeprowadzone zgodnie z harmonogramem i zaplanowanymi formami. Odpowiedzi udzielone na pytanie 1 obrazują, które formy przekazu były najbardziej skuteczne. Ponad 42% badanych uczestników wskazało, iż o realizowanym projekcie dowiedzieli się od dyrekcji szkoły. Kadra zarządzająca projektem przestała do szkół zawodowych, które mają w swoim profilu kształcenie w branżach: mechanicznej, mechatronicznej, elektrycznej i elektronicznej, pisma informacyjne o proponowanych formach wsparcia. Następnie 30% respondentów wskazało, że o projekcie dowiedzieli się bezpośrednio od kadry projektu podczas spotkań.
3. Odpowiedzi na pytanie 1 wskazują, iż rekrutacja została przeprowadzona prawidłowo i przyniosła zamierzony efekt – w postaci 36 zrekrutowanych beneficjentów ostatecznych (zgodnie z założeniami).
4. Większość badanych uczestników stwierdziła (aż 60%), że bezpośrednio przyczyną wzięcia przez nich udziału w projekcie jest udział w praktykach zawodowych w firmach. Informacja ta potwierdza wcześniejsze badania przeprowadzone przez ARAW SA, że istnieje potrzeba podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli w rzeczywistych warunkach pracy w firmach. Ponadto poprzez ciągłą zmianę systemu kształcenia zawodowego nauczyciele mają ograniczony albo nie mają dostępu do nowych technologii, które są wykorzystywane w firmach. Nauczyciele zgłosili się do projektu, ponieważ chcą podnosić swoje kwalifikacje, a także poznać nowe technologie.
5. Badanie ankiетowe pozwoliło również określić obszary, które chcą doskonalić uczestnicy. Mianowicie respondenci chcą poznać obecnie

stosowane w firmach trendy w oprogramowaniach sterowników CNC oraz maszyn CNC, innowacyjnych rozwiązań w mechatronice, a także nowe metody i techniki stosowane w elektryce.

6. Uczestnicy po udziale w projekcie oczekują, iż poznają rozwiązania produkcyjne w nowoczesnych firmach, a także poznanie nowoczesnych technologii.

Badanie ankietowe uzupełnione o informacje uzyskane od uczestników pokazuje, że proponowane formy wsparcia w ramach realizowanego projektu „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych” wpisują się w oczekiwania uczestników. Proponowany program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli składa się z następujących form wsparcia: zajęcia wprowadzające, które odbywają się w nowocześnie wyposażonych laboratoriach na Politechnice Wrocławskiej i praktyki zawodowe, które odbywać się będą w rzeczywistych warunkach pracy w firmach posiadających nowoczesne parki przemysłowe, a także zaawansowane technologie. Zdobyte w ten sposób kwalifikacje zostaną wykorzystane przez nauczycieli w programach kształcenia uczniów. Praktyki zawodowe w firmach umożliwią nawiązanie współpracy szkół z biznesem, np. poprzez organizowanie tzw. klas patronackich, praktyk dla uczniów, wizyt studyjnych dla uczniów i nauczycieli.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Program doskonalenia zawodowego w ramach projektu „DOLNOŚLĄSKI NAUCZYCIEL PRZYSZŁOŚCI – program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych” 8

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Struktura respondentów wg wieku.....13

Wykres 2 Podział Kobiet uczestniczących w badaniu ankietowym wg wieku..14

Wykres 3 Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie 1.....15

Wykres 4 Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie 2.....16

Wykres 5 Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie 3.....17

Wykres 6 Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie 4.....18